

Môžeme byť spokojní?

V diskusii o stave životného prostredia v Slovenskej republike, ktorú sme otvorili v čísle 5/1993, prezentovali sme ako prvý príspevok kritický pohľad Spoločnosti pre trvalo udržateľný život v SR. Zaradili sme do nej ďalšie príspevky, ktoré rozoberajú niektoré osobitné hľadiská starostlivosti o životné prostredie.

V snahe nájsť v diskusii riešenia a objektivizovať fakty sme sa obrátili na Jozef Zlochu, ministra ŽP SR, 14. 10. 1993 listom, z ktorého vyberáme:

"Dovoľujeme si obrátiť sa na Vás, vážený pán minister, so žiadosťou o zaujatie stanoviska k prvému príspevku, v ktorom životné prostredie SR hodnotí novokonštituovaná Spoločnosť pre trvalo udržateľný život v SR.

Nastolené problémy si podľa nášho názoru vyžadujú primeranú reakciu zo strany MŽP SR, prípadne iných vládnych inštitúcií. Neradi by sme boli, aby diskusia o tom, či môžeme byť spokojní so stavom nášho životného prostredia, bola jednostranná a nevyvážená.

Možno by bolo vhodné uviesť reakcie MŽP SR rozhovorom s Vami a nadviazať niekoľkými príspevkami pracovníkov ministerstva k niektorým tematickým okruhom. Bola by to dobrá príležitosť na pozadí prvého kritického príspevku demonštrovať prácu a výsledky Vášho ministerstva."

Očakávame, že v ďalších číslach budeme môcť priniesť príspevky do diskusie aj od pracovníkov Ministerstva životného prostredia.

Milan Ružička
hlavný redaktor

Zvýšenie účinnosti verejných financií v systéme starostlivosti o životné prostredie

Strategickým prvkom hospodárskej politiky ekonomicky vyspelých krajín začína byť trvalo udržateľný rozvoj, ktorý predpokladá zavedenie ekologických princípov do všetkých sfér života spoločnosti.

Riešenie problémov spätých s dosiahnutím trvalo udržateľného rozvoja predpokladá riadenie využívania životného prostredia. Znamená to rozhodovať, do akej miery sa má určitý prírodný zdroj využívať a súčasne, aká časť zdroja sa má alokovať tomu-ktorému z jeho potenciálnych užívateľov.

Určenie miery využívania životného prostredia patrí do oblasti prírodných a technických vied. Ekonómovia sú povolaní riešiť druhú zložku, t. j. problematiku alokácie zdrojov, čo predpokladá umožniť využívanie limitovaných zdrojov životného prostredia tak, aby sa zabezpečilo pre spoločnosť maximum efektov.

Životné prostredie ako "verejný statok" neumožňuje aby decentralizované rozhodnutia o jeho využití viedli k efektívnej alokácii. Verejné financie sa preto stávajú rozhodujúcim nástrojom ekologicky orientovanej hospodárskej politiky v smere:

- uplatňovania štrukturálnych zmien v ekonomike,
- zabezpečovania vyššej miery zhodnotenia výrobných výstupov,
- realizácie ekologicky únosných technológií a inovácií,
- zmien v systéme hospodárenia v poľnohospodárstve a pod.

Vstup štátu do systému ochrany životného prostredia cez klasické nástroje ekologickej politiky (príkazy, zákazy, obmedzenia výroby) je z pohľadu ekonómov neefektívny, nezodpovedá potrebe minimalizovania národných nákladov.